

Ahma
Järv
Gulo gulo

Luontodirektiivin laji (liite II)
Luontodirektiivin ensisijaisesti suojeltava laji
BOR suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, paraneva
ALP suojelutaso suotuisa, vakaa

Koodi: 1912

Rauhoitettu (MetsL 1993/615)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Kuva: Arie de Knijff

Luonnehdinta

Ahma on maamme suurin näätäeläin. Sen lapakorkeus on 40–45 cm ja paino 9–25 kg. Ahma on tanakkarakenteinen, lyhytraajainen ja isotassuinen. Ahma pystyy kiipeilemään puissa ja kallioilla. Se on raadonsyöjä, mutta saalistaa myös itse pieniä ja keskikokoisia hirvieläimiä, kuten poroja ja metsäpeuroja.

Elinympäristö ja levinneisyys

Ahmalla on lisääntyvä kanta Ylä-Lapissa, Keski-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa. Pohjanmaan kanta on siirtoistutusten tulosta. Satunnaisesti ahmoja voi liikkua koko Manner-Suomessa. Ahma vaatii laajan elinalueen (naaras 50–350 km² ja uros 600–1000km²) ja se liikkuu monenlaisissa ympäristöissä kuten erämaissa metsistä ja tuntureille, mutta karttaa asuttuja seutuja.

Nykytila ja uhkatekijät

Ahmakanta on kasvanut viime vuosien aikoina. Vuoden 2019 lopussa Suomessa oli noin 385–390 ahmaa, joista noin 140 poronhoitoalueella. Ahman merkittävien uhanalaisuuden syy ja uhkatekijä on laitton pyynti. Kannan kehitystä uhkaa ahman pieni ja hitaasti lisääntyvä

tyvä kanta sekä pirstoutunut levinneisyys. Lisäksi siirtoistutuksien uusille asuinalueille saapuneilla ahmoilla on ongelmia ravinnon saannissa. Ahma ei ole tehokas pyytämään riistaa ja siksi pentuja syntyy poronhoitoalueen ulkopuolella toistaiseksi vain siellä, missä erityisesti susien jäljiltä ahmat voivat löytää hirvi- tai metsäpeurahaaskoja. Tästä syystä jälkikasvua tuottavan ahmakannan paluu Keski- ja Länsi-Suomeen on epävarmaa.

Hoitosuosituks

Ahmakannan hoidosta vastaa maa- ja metsätalousministeriö ja sen alainen riistahallinto.

Lähteet

- Linden, H, Hario, M & Wikman, M. (toim.). 1996. Riistan jäljille. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Helsinki. 208 s.
- Kojola, I., Heikkinen, S., Mäntyniemi, S. ja Ollila, T. 2020. Ahmakannan kehitys ja ahmakanta Suomessa 2020. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 68/2020. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 13 s.
- Maa- ja metsätalousministeriö 2014. Suomen ahmakannan hoitosuunnitelma. Maa- ja metsätalousministeriö 9/2014. 22 s.